

< Foto: overgenomen uit ILVO Mededeling 266, oktober 2020: EINDRAPPORT PROJECT LEGCOMBIO (2017-2020)

welkom bij de nieuwsbrief!

Welkom bij de dertiende nieuwsbrief van project FARM LIFE! In deze nieuwsbrief een interview met René van Druenen (Agrobosbouw NL) en nieuws over het bestuur van EURAF. Veel nieuws uit Vlaanderen: een artikel over LegComBio en nieuws over masterclasses. We zijn bijzonder blij met de bijna honderd (!) respondenten van de enquête over Agroforestry die hebben aangegeven deze nieuwsbrief te willen ontvangen. Hartelijk welkom aan jullie allen! Resultaten van de enquête verwachten we in de volgende nieuwsbrief te kunnen publiceren. Doel van het project FARM LIFE is om bij te dragen aan een klimaatbestendig Europa, door informatie te verzamelen en te delen, door het ontwikkelen en tonen van innovatieve adaptatietechnieken en door burgers, belanghebbenden en beleidsmakers bij elkaar te brengen. De nieuwsbrief verschijnt 11x per jaar.

geplande evenementen ...

*** In verband met coronamaatregelen is onzeker of geplande activiteiten kunnen doorgaan *** Raadpleeg daarom de website of mail naar euridice.leyequienabarca@hvhl.nl voor de meest recente informatie.

• EURAF Conferentie

De 5e **Europese Agroforestry Conferentie** (EURAF 2020): 'Agroforestry voor de transitie naar duurzaamheid en bio-economie' zal plaatsvinden in Nuoro, Sardinië (Italië), van 17 t/m 19 mei 2021. U kunt zich al inschrijven via <https://www.euraf2020.eu/>. De deadline voor registratie zal worden aangepast aan dit nieuwe moment. Zie ook <https://www.euraf2020.eu/> en <https://www.euraf2020.eu/covid-19-emergency/>.

nieuwe leden voor het bestuur van EURAF

EURAF heeft op 9 november de nieuwe leden gekozen voor haar bestuur. De nieuwe samenstelling is: Patrick Worms (België, voorzitter), Francesca Camilli (Italië, vice-voorzitter), Rico Hübner (Duitsland, penningmeester), Judit Csikvari (Hongarije, vice-penningmeester), Manuel Bertomeu (Spanje, secretaris), en Claire Lemarié (Frankrijk, vice-secretaris). Geïnteresseerd? Lees meer op: <http://euraf.isa.utl.pt/>

project LegComBio

In 2017 ging in Vlaanderen het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) van start met het project 'LegComBio: Meerwaarde creëren in de biologische landbouw door duurzame combinaties van plantaardige teelten met uitloop voor pluimvee'. In dit project onderzochten we hoe eenzelfde perceel landbouwgrond efficiënter (optimaliseren van productie) en duurzamer benut kan worden door het doordacht combineren van plantaardige teelten met uitloop voor (biologisch gehouden) pluimvee. Er werd met name naar combinaties met kleinfruit, hazelaars en korte-omloop-hout (wilgen) gekeken. Intussen is het project afgerond en het eindrapport verschenen. Je vindt het [hier](#) terug.

interview met ... René van Druenen (Agrobosbouw NL)

René van Druenen is voorzitter van Agrobosbouw NL. Zijn organisatie streeft ernaar om agroforestry op de kaart te zetten, zowel bij boeren als bij beleidsmakers, als alternatief voor gangbare voedsel-productiemethoden. We interviewden René om meer te weten te komen over zijn initiatieven.

^ Foto: René van Druenen

Hoe ben je bekend geraakt met agroforestry?

"Ik had al een aantal jaren een wijngaard met druiven en appels. Ik gebruikte geen kunstmest en bewerkte de grond niet. Bovendien lagen we tegen een bosgebied aan, waardoor we gebruik konden maken van de grotere biodiversiteit. Deze factoren komen ook terug in agroforestry. Uit nieuwsgierigheid ben ik op zoek gegaan naar anderen die hiermee bezig waren. Zo ben ik in contact gekomen met de WUR, en dat heeft geleid tot het ontstaan van Agrobosbouw NL."

Wat is er de afgelopen jaren veranderd?

"Toen we vijf jaar geleden begonnen met Agrobosbouw NL was agroforestry nog nauwelijks bekend. Onder invloed van de toenemende belangstelling voor verduurzaming is agroforestry steeds meer *in de picture* gekomen. Een grote stap is het streven om voor 2030 1.000 hectare aan voedselbossen en 25.000 hectare aan agroforestry te realiseren. In de uitwerking van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), dat 18 november is gepubliceerd, staat 55 keer het woord agroforestry genoemd."

Wat zijn nu de grootste uitdagingen voor agroforestry?

"Er zijn nog wat belemmeringen. Veel boeren weten niet hoe en wat, en vragen zich af wat het verdienmodel is. Als Agrobosbouw NL kunnen wij ondersteunen bij het (letterlijk en figuurlijk) anders inrichten van je bedrijf. Daarnaast doen we aan kennisontwikkeling, samen met onderwijsinstellingen zoals de WUR en HVHL. We kijken ook naar landen die vergelijkbaar zijn met Nederland, zoals België en Engeland. Daarin werken we veel samen met studenten, want goed voorbeeld doet volgen!"

Hoe zit het met wet- en regelgeving?

"Daar houden we ons nu mee bezig. In Nederland heb je twee smaken: een gebied is óf landbouw óf natuur. Agroforestry is allebei. Het is belangrijk dat er een gewascode komt voor agroforestry. Het Louis Bolk Instituut heeft hier een advies over uitgebracht aan het ministerie. Zij hebben ervoor gekozen om te adviseren dat je voor agroforestry een gewascode met twee lagen zou moeten hebben. Dat vind ik een vreemde keuze, want gewascodes hebben nooit twee lagen. Daarover ben ik in gesprek met het ministerie en daar doet Euridice ook in mee. Ze zijn nog zoekende."

Welke rol zou FARM LIFE kunnen spelen?

"Er is al de nodige samenwerking tussen hogescholen, maar dit zou nog meer kunnen zijn. Daarbij kun je heel goed samenwerken met studenten. FARM LIFE zou een platform kunnen zijn voor kennisontwikkeling en kennisdeling, bijvoorbeeld op het gebied van businessmodellen."

Vlaamse Masterclasses!

• Jammer genoeg kan de Vlaamse Masterclass over aanplant en boombescherming, die gepland was in december, niet fysiek doorgaan. We trachten wel beelden vast te leggen om de meest prangende vragen te beantwoorden en potentiële aanplanters alsnog vertrouwd te maken met de praktijk... Voor de film zijn we te gast bij Kwekerij Het Wilgenbroek te Oostkamp. Daar zal een silvopastorale aanplant (fruit + schapen) en veebescherming aangebracht worden. Anderzijds nemen we een kijkje bij het Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant te Herent, waar een experimentele aanplant zal gebeuren in het kader van het VLAIO Project Agroforestry.2025. Notenbomen, hakhout, Miscanthus, etc. komen aan bod en er zal ook nagedacht worden over een productieve invulling van de boomstrook zelf, bijvoorbeeld met oliepompen. Het filmpje wordt gedeeld zodra dit beschikbaar is. Inschrijven kan via deze [link](#). Wie zich reeds aanmeldde op de eendellijst, wordt automatisch ingeschreven.

• In januari zullen we, wellicht online, een masterclass houden over de verwerking en vermarkting van agroforestryproducten. Ook de hazelnoot oogstresultaten van een variëteitenproef die op ILVO aanligt in een kippenuitloop zal aan bod komen. Houd www.agroforestryvlaanderen.be in de gaten voor meer informatie over het programma en de datum. Meer weten over de kippenproef? Download [hier](#) het Legcombio-eindrapport!

• We richten onze pijlen op februari om elkaar nog eens 'in het echt' te treffen. Op 26 februari zijn we te gast bij Cohout in Nieuwerkerken. Hier gaan we dieper in op de teelt en exploitatiemogelijkheden van kwaliteitshout in een agroforestry-context met sprekers van Cohout, de Belgische Houtconfederatie en Bosplus. Inschrijven kan via deze [link](#).

Workshops van CropEye (Ton Baltissen)

CropEye nodigt u uit voor deelname aan de volgende (online) bijeenkomsten en trainingen:

- Workshops op 9 december (online). Rassenkeuze en bestuiving hazelnoten.
- Workshop 16 december (online). Plantmateriaal en -systemen hazelnoten.
- Workshop 22 december (online). De praktijk van de hazelnotenteelt door een hazelnotenteler.

Aanmelden is noodzakelijk. Voor de digitale bijeenkomsten ontvangt u 1 dag vantevoren de link en bij fysieke bijeenkomsten is er een maximaal aantal plaatsen beschikbaar in verband met het volgen van RIVM richtlijnen (coronamaatregelen). Mochten deze worden aangescherpt net voor een fysieke bijeenkomst dan wordt er contact met u opgenomen.

U moet zich voor elk workshop en datum apart aanmelden!

Contact via Ton.baltissen@cropeye.com

inschrijven en uitschrijven voor de nieuwsbrief ...

Wilt u zich inschrijven of uitschrijven voor de nieuwsbrief? Mail dan uw naam naar euridice.leyequienabarca@hvhl.nl, onder vermelding van: inschrijving nieuwsbrief of uitschrijving nieuwsbrief.

partners:

netwerkpartners:

disclaimer

Copyright © 2019 | farm-life.eu
<https://www.farm-life.eu/>

The project Farming the Future – Building Rural Networks for Climate-Adaptive Agriculture - FARM LIFE – is cofunded by the LIFE Programme of the European Union under contract number LIFE17 CCA/ NL/000093

<https://www.facebook.com/farmlifefarmingthefuture/>